

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hova az
előfizetési pénzek, a hírde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a fels. ólamiasok ki-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEPESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Abonyi Lajos.

Hónapok óta készültünk erre a mai
napra, a melyen egy város közönsége szí-
ve igazérzésével ünnepet szentel egy férfiú
emlékének, akinek emberbaráti, társadalmi
és hazafias ténykedéseit vissza — vissza
hívja, vissza — vissza sirja.

És méltán vagyunk a mi fájó érzésünk
ma is Abonyi Lajos elvesztésén, mert van
e közöttünk manapság több olyan ember,
aki nem pártoskodással, nem zajos po-
litikai téren, nem önző szelők, családi ér-
dekek szolgálatában igyekezik érvényesülsé-
re, hanem igazemberi hivatásának krisztusi
tanok vallásával, követésével és azokban
való erős hitével kíván élni, munkálkodni
az egyház, a társadalom és édes hazánk
javára, boldogulására.

És hányan vannak közöttünk olyanok,
akik jó módban születve, előkelő társadalmi
állásban élve, az öntudatra ébredés első
percétől kezdve munkálkodtak a köz javára,
az érdekellentétek kiegyenlítésére, az em-
beri gyarló indulatok, egyenlenségek elsi-
mitására, a társadalmi osztályharcok le-
csendesítésére, a csüggedő lelkek biztatására,
a szenvedők vigasztalására? És vannak-e

olyanok még, akik ily hivatás betöltéséért
nem kívánnak, nem fogadnak el jutal-
mazást?

Eme kérdések abból az alkalomból
tolulnak ajkainkra, hogy Abonyi Lajosnak,
a magyér nép legigazabb barátjának, Márton
Ferencnek, az abonyiak legjobb polgárának,
mindannyiunk büszkeségének ércszobrát, a
nevéről elnevezett téren felállítottuk, mintegy
figyelmeztetésül, hogy az anyagiság e sivár,
lelkellen világában nekünk volt egy ideális
lelkű, önzetlen nagy tehetségű munkásunk,
akinek élete, tevékenysége például fog szol-
gálni arra, hogy a politika elasztikus ráma-
ján kívül is lehet az emberiség javára
szolgálni, vagy fényes hivatást betölteni s a
kortársak és a késő nemzedék benső háláját
kiérdemelni.

Abonyi Lajos, mint koszorus író, iro-
dalmi működésével is kiérdemelte, hogy
szülőföldje a mai megtisztelő ünnepélyt ren-
dezze emlékének, mert hisz irodalmi mun-
kálkodásával maradandó nyomokat hagyott
nemzetünk művelődés-történetében, gyara-
pította ama eszközök számát, melyekkel be-
lekapaszkodtunk az előre való haladás és
jutás kerekébe, úgy hogy ma az első ran-
gú művelt nemzetek sorában foglaljuk el
megillető helyünket.

akinek szüksége volt valamire, az csak a helybeli
fehér kereskedőkhöz állított be. Ez a fehérbőrű
kereskedő ember rendesen valami kemény koponyájú,
nyers természetű férfiú vala, — hol egy,
hol más ausztráliai vagy amerikai ezethalász hajó-
ról szökött volt meg, vagy pedig valami vándor
izmaelita volt, aki bizonyos okokból jobbnak találta
itt az egyenlítő-melléki Csöndes Oceánnak daczos
jellemű, lármás és szegénységben nyomorgó népei
közt élni, mint hogy a Society és Marquzsas szí-
getesoportoknak egyhanguan boldogságos völgyei-
ben álmodozza végig a napjait.

Ilyen ember volt Probyn is, aki az egyik
Ellíce szigeten lakott, egy alacsony fekvésű, kerek
formájú korall-termő szigetcskén. Valami sydney-i
ezethalász-hajóról származott ide egy napon, egy
láda ruhát, egy vagy két puskát és egy mázsa
préselt dohányt hozva magával; egy vad szemű,
szenvedélyes tekintetű benszülött asszony is jött
vele, akinek meztelen vállára és keblére hosszú
fekete haj hullámlott alá; az asszonnyal egy
gyermek is volt, valami öt esztendő.

Probynt a ezethalász-hajónak második tisztje
hozta ide egy csónakon. A fölzigult benszülöttek
körülrajzolták a jövevényeket; a tisztnek nem igen
tetszett a nézésük, így hát rövidesen búcsút mon-
dott Probynéknak és a matrózok sietve visszafelé
kezdettek evezni a hajójuk irányában, mely egy
kis éből vízén lengett, orral a szabad tenger felé.
Ezek után a zajongó népség közelebb szorult
Probynhoz és a feleségéhez, s a kérdések özönével
árasztotta el őket.

A házaspár egy szó feleletet sem adott a
kérdésekre. Probyn szívós izomzatú, ritkás hajú,

De kiérdemelte ő ezt úgy is mint pol-
gára e városnak, ki nagy tehetséggel, áldott
jó lelkével, szerető szívvel mindég a leg-
teljesebb sikerrel dolgozott társadalmi egy-
ségünk kiépítésén, kulturális előhaladásun-
kon, a felekezeti és társadalmi béke meg-
szilárdításán s az olykor olykor fel-felmerült
társadalmi és politikai ellentétek, összeüt-
közések minden irányban kielégítő megol-
dásán, elsimitásán. Ezért szerette őt min-
denki, az úr és a pór, a gazdag és a
szegény.

Ez adta az eszmét az abonyi aesthe-
tikai társaságnak — élén Véli Miksa főmun-
katársunkkal, hogy Abonyi Lajos (Márton
Ferenc) emléke az ő teljes alakjával, jó-
ságos szelid arczával századokon keresztül
álljon előttünk,

Az az ércszobor, mely a legjobb csa-
ládapának, a legnemesebb barátának, a leg-
önzetlenebb polgárnak, nemzeti irodalmunk
egy kiváló, nagy tehetségű művelőjének,
társadalmi életünk egy pótolhatatlan kima-
gaslott tagjának alakját támasztja föl és
teszi maradandóvá közöttünk s amelynek
fényes leleplezési ünnepélyére ide sereglenek
nemzeti irodalmunk kitünőségei, több kul-
turális intézmények oszlopos tagjai, az az
ércszobor egy igazember dicső emlékét és

szikár férfiú volt, mélyen bennülő nyugodt szemek-
kel; egyik lábát a mázsa dohányján nyugtatva,
zsebre dugott kezekkel csendesesen állt ottan. Fe-
lesége daczosan nézett arra az ötven-hatvan
vörösbarna bőrű benszülött nőre, a kik köréje
tolongva, mohó kíváncsisággal bámultak az idegen
asszony arcát; a rémülettel néma gyermek anyja
mellé kuporodva, annak ruhájába kapaszkodott.

A fülrepsző zagyva kiabálás és örült hado-
názás egy csöppet sem lepte meg Probynt, mert
azzal tisztában volt, hogy veszedelemtől nem kell
tartania. A falu feje még nem jelent meg a hely
színen, rend és csend csak az ő megérkeztekor
fog helyreállani. Végre elcsöndesültek a benszül-
löttek és jobbra-balra utat nyitottak Tahori-nak, a
főnöküknek. Tahori kövér ember volt és teste
kókuszdió olajtól fénylett; kezében egy ébenfa
husángot tartva, odaállt a fehér ember elé és
tetőtől-talpig végignézett rajta. A vizsgalódsának,
úgy látszik, kedvező volt az eredménye, mert
Tahori kinyujtotta az óriási meztelen karját és
kezet fogott Probyn-nal, miközben samoai nyelven
ezt az egyetlen szót mondta: — „Talofa!(*);
azután a maga nyelvén kérde: — Mi a neved és
mit kívánsz?

— A nevem Sámuel — felelé Probyn. Azu-
tán tokelau-i nyelven beszélt tovább, melyet a
köröskörül szorongó vad szemű népség igen jól
megértett. — Azért jöttem ide, hogy veletek éljek
és olajjal kereskedjem, — mely szavakkal a mázsa
dohányra mutatott.

— Honnan való vagy!

* Szó szerint: „Veled van a szeretetem!” a Samoa
szigeteken szokásos üdvözlés. A szerző.

TÁROZSA.

Egy igazán nagy férfiú.

— Rajz a Csöndes-Oceán tájáról. —

Louis Becke.

Az időben Sydney lobogója még nagy hatalom
számba ment a délvidéki tengereken és még nem
jártak arrafelé a vasbádóg ládákkal megtömött
sárgarézpántos gőzösök, melyeknek superjargó-i
sorra kizsákmányolják az Ellíce, Kiugsmill és Gil-
bert szigeteket s vígész módra megrendeléseket
gyűjtenek „szállítandó” árucikkekre. Az időben még
tisztos korú hullámhasogatók mártogatták jól meg-
rekott, esetlen derekukat a Csöndes Oceán hőm-
pölygő habjaiba, mint például a Spec, a Lady
Alicia és a Bateson; ezeknek az ódon bajóknak
kés, balta, puská, rossz rum és jó dohány volt a
„rakomány”-uk, ellenben az ujdonsült gőzösök
csupa fehér napernyőt, papiros-csizmat és cipőt,
német csinálmányú varrógépet, meg aztán minden-
féle olajnyomatos képeket cipelnek magukkal —
a képekről pedig azt mondja a papirgalléros-kézelős,
csinosan kikent-fent supercargó, hogy nevük „zep-
hyr” és legelőször is Emiliához, a benszülött
tanító feleségéhez állít be velök, mivelhogy a
tanítónő a legelőkelőbb hölgy a vidéken, hát csak
jlik, hogy ő válasszon legelőször.

Az időben a Tokelan és Kingomill szigeteken
még hírük-hamvuk sem volt a maguk dolgát nagy
ügyesen ellátó benszülött hittérítőknak, hanem

H I R D E T M É N Y .

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk készpénz-kölcsönöket ad földbirtokra 10 évre vagy hosszabb időre 5 1/2%-os kamattal, továbbá törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket, melyek

4 és 4 1/2 százalékos kama!

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

7 4 százalékos kamatuakra nézve:			4 1/2 százalékos kamatuakra nézve:		
100 kor. után 10 év a. évenként 2 kor. 80 f-rel			100 kor. után 10 év a. évenként 3 kor. 10 f-rel		
" " " 15 " " " 9 " 15 "			" " " 15 " " " 9 " 60 "		
" " " 20 " " " 7 " 35 "			" " " 20 " " " 8 " 05 "		
" " " 25 " " " 7 " 75 "			" " " 25 " " " 7 " 30 "		
" " " 30 " " " 6 " 35 "			" " " 30 " " " 6 " 75 "		
" " " 35 " " " 5 " 95 "			" " " 35 " " " 6 " 25 "		
" " " 40 " " " 5 " 65 "			" " " 40 " " " 5 " 85 "		
" " " 45 " " " 5 " 35 "			" " " 45 " " " 5 " 65 "		
" " " 50 " " " 5 " 15 "			" " " 50 " " " 5 " 45 "		

Ezen összegekben ugy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számítottatik.

Ezenkívül igen előnyös kamatláb mellett adunk váltókölcsönöket; előlegeket értékpapirokra és közraktárunkba beraktározott terményekre és árukra a napi ár 75%-a erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadunk betéteket kamatozás végett a legelőnyösebb kamatláb és visszafizetési feltételek mellett, ugyszintén minden a bankszabómába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közlelbbi felvilágosítással készséggel szolgál a

CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI B Á N K
Részvénytársaság. (Városház épület.)

A Czeglédi Népbank Részvénytársaság,

mint a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének képviselője értesíti a t. közönséget,

miszerint a hosszú lejáratu jelzálog kölcsön ügyleteket üzletkörébe felvette.

Kölcsön ez idő szerint a következő feltételek mellett adatik:

A) 4 1/2%-os záloglevelekben teljes készpénzkifizetéssel:

50 évi törlesztésre, mely után járadékul a tőke évi	5.46%
40 " " " " " " " " " " " "	5.80%
30 " " " " " " " " " " " "	6.50%
20 " " " " " " " " " " " "	8.00%

B) 4 1/2%-os záloglevelekben 98 kor. kifizetési árfolyam mellett:

50 évi törlesztésre, mely után járadékul a tőke évi	5.26%
40 " " " " " " " " " " " "	5.60%
30 " " " " " " " " " " " "	6.30%
20 " " " " " " " " " " " "	7.80%

C) 4%-os záloglevelekben 96 kor. kifizetési árfolyam mellett:

50 évi törlesztésre, mely után járadékul a tőke évi 4.90%-a fizetendő.

A kölcsönök az A) alatti esetben teljes készpénzzel fizetendők ki, míg a B) alatti esetben minden 100 korona záloglevélért 98 korona, a C) alatti esetben minden 100 korona záloglevélért 96 korona készpénz fizetendő.

A járadékok két egyenlő félévi részletben mindenkor utólagosan fizetendők. A kölcsön félévi felmondás mellett bármikor akár részben, akár egészben visszafizethető.

Czeglédi Népbank Részvénytársaság.

A leghiresebb kötőgépek

házi és ipari célra

I. styirai kötőgépgyár

MAGYAR KÉPVISELETE

Budapest, VII. Erzsébet-körút 23.

-Részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára

Fogl József Lajos.

Ne vegyen senki hangszert, míg REMÉNYI MIHÁLY műhang-

szerező es. és kir. szabadalom tulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legjobb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Bpról. VI., Király-utca, 44/II.

A természet kedvelőinek!

Tarcali telepünk a kereskedelmi, kerti és dísnövények jól gondozott és gazdag gyűjteménye.

Erfurti és egyéb magvaink

a legfrissebbek, a mellett meglepően olcsók és minden 5 koronát meghaladó rendelés portómentes.

Legnemesebb rózsafajok

szinpompázó változatban. Köztük több újdonság is. PELARGONIÁK legnemesebb fajai. SZAMÓCZÁK.

Magas törzsű köszméte- és ribizke-fák.

Több millió fajliszta, dús gyökérű gyümölcs- és díszfacséméte.

Minden talajban díszlő téli évelő virágfajok.

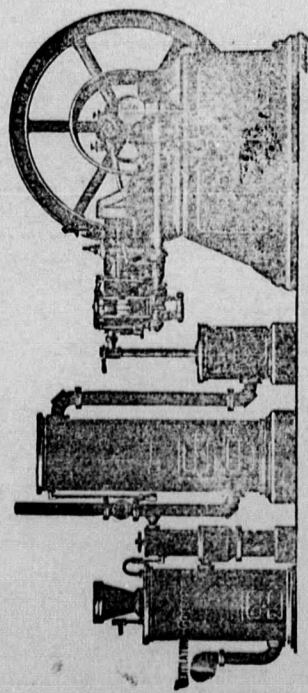
Szőlőkötéshez legalkalmasabb jutafonál és egyéb kertészeti különlegességek.

Kertek díszítése, átalakítása és építése a legmodernebb izlés alkalmazásával. Levélbeli megrendelésre a legpontosabban szolgáljuk ki vevőinket.

Eötvös Lajos és Tsai kereskedelmi kerteszte

Tarcal (Zempléni megye).

A legrészletesebb és legnagyobb súlyú takarmányrépárt és konyhakerti terményért 50, 20 és 10 korona jutalom aranyban.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

• BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs. Benzín- és petrólium-motorok és locon robbanó, szvencgáz-motortörök 2-3 fill. üzemköltséggel. — Képző fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.